

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

www.angp-hb.co.za

info@angp.co.za

Lapphee Namaa

YOOKIIN

AFUURA QULQULLUUDHAAN DAAWWITII LAPPHEE

Fakkeenya kudhaniin kan ibsame fakkeenya barumsaa/ Macaafni/kitaabni/ kun duraandursee bara 1732 A.L.A. biyya faransaay keessatti qopphaa'ee kanaan booddee Abborivaa Jee Ari Tiwiindaan ergamoota wangeelaa Afirkaatiif lammata qoppheeffamee bara 1929 Maxxanfamee kanaan booddee All Nations Gospel Publishers kan jedhamaniin mirgasaaniitiin afaan dhibba sadii 300 oliin hiikamee amma har'aatti biyya wangeelli keessatti lallabamaa jiran 127 tti rabsamee (facaafamee) jira. Warri afaan adda addaa dubbatan jireenyaafi amantii adda addaa keessaa kan jiran kitaaba kanaan dhugaa waaqayyoo bal'inaan baratani jiru. Guddinaafi midhaa dubbii waaqayyoo baratani jiru Dhaloota Kiristoos dura bara 586 rratti akka raajichi Hisqeel jedhetti "Lappheehaaraafi yaada haaraan isinii kenna isinis saba koo taatu anis Waaqa Keessaniin isinif ta'a." (Hisqeel 36:26-28).

COPYRIGHT

ISBN 1 - 919852 - 15 - 8

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

P.O. BOX 2191, PRETORIA, 0001, R.S.A.

(A Gospel Literature Mission financed by donations)

(Reg. No. 1961//001798/08)

LAPPHEE NAMAA

MANA QULQULUMMAA WAAQAYYOO
YKN MANA HOJII SEEXANAA
(1 Yoho 3:4-10)

Kitaaba kana yoo dubbifattu akka daawwitiitii ittiin ofi argiteetti taasiftee akka yaaddu si gorsina. Lapphee jabeessa yootaate ykn amantaallee yoo taate ykn kan hin amaniin yoo taate ykn nama waaqayyoorraa dubatti deebi'eerree yoo taate akkuma waaqayyo si argu taatee ittiin ufi argita. "Namni bifa ilaala, ani garuu laphkeessan ilaala." (1 Samu. 16:7). Waaqayyoo garuu akkuma jireenya keenyatti nu beeka.

Seexanni abbaa sobaa hundaati. Bulchaa biyya duukanaa waaqa biyya lafaa kanaa namoota dogongorsuuf akka ergamaa ifaa fakkachuudhaan ofi geeddara. Jireenyi akkasii kun ergamoota sobaati, hojjetoota nama gowwomsan. Ergamoota warra Kiristoos waame fakkachuudhaaf warra wallaalchiftanidha. Seexanniyyu ergamoota efaa fakkaachuudhaaf wallaalshifachuuf, kun waan ajaa'ibsiisu miti. (2 Qor. 11:13-14). Seexanaa, Sagachiisaan biyya lafaa kanaa namoonni akka waaqayyo isaan jaallatu akka hin argine yookiin ammoo Kiristoos isaan fayyisuuf akka du'e akka hin qalbeeffamne dukkanaa isaan marsa. (2 Qor. 4:4). Cubbamoonni hunduu yookiin namoonni warri hin amanne beekumsa sodaa waaqayyoo kan hin qabne yaadnisaanii kan du'e dha. Iji isaanis kan jame dha, isaanis hamaa biyya lafaa kanaan kan qabamani dha (Efe. 2:1) iji isaanii banamee badiisaanii yoo arguu baatan badiifi murtii bara baraatiif kan qoppaayanidha. "Cubbuu hin goone kan jedhe ofi gowwomisa." Maali? "Hojjaa seexanaa jigsuuf ilmi Waaqayyoo mul'ate." (1 Yoh. 3:8). "Mataa keessan waaqayyoof kennaa seexanas mormaa isinirraas ni baqata gara waaqayyootti dahadhaa innis isinitti ni dahata." (Yai. 4:7-8).

Kitaaba kana yoo dubbisfattuuti fakkeeniyota barattu lapphee kee akka ofi ilaaltu si dandeesisa. Waaqayyoo kan lapphee namaa qoru fakkaata. Lapphee keetti akka sitti agarsiisu tole

jedhiifii Cubbuu kees isatti himadhu. Cubbamaa ta'uukees hin mormiin Dubbiin waaqayyoo akkanaa jedhawoo. "Cubbuun nurra hin jiru yoo jenne ofi gowoomsina, dhugaanis nu bira hin jiru, garuu Cubbuu keenya yoo himanne cubbuu keenya nuu dhiisuudhaaf irra daddarbuu keenyarraa nu qulqulleessuuf inni amanamaafi qulqulluudhaqoo." (1 Yoh. 1:1-10). "Dhiigni ilmaasaa kan Yesuus Cubbuu hundarraa nama qulqulleessa."

Waaqayyoon ykn Seexanaan gaggeeffamaa jirtaa? Hojjetaa waaqayyoomoo garbicha cubbuu taateetto. Cubbuun si bitatteera yoo ta'e cubbamaa ta'uu kee hin mormiin. Gara waaqayyootti dhiyaadhu. Karaan Yesuus Kiristoos bilisa sibaase, innis cubbamoota fayyisuudhaaf gara biyya lafaa kanaa dhufeerawoo, humna cubbuufi seexanaa cabsuuf dhufeerawoo, innis fayyisaa keenyawoo, Waaqayyo fuundura jiraata, dheekkamsa kee hundumaa ni beeka yaada keefi hojii kee isa dhoksa jiru hundumaa tokko tokkoon ni beeka Waaqayyo jalaa hojiikees gonkuma dhoksuu hin dandeessu. "Kan gurra uume hin dhaga'uulee? Inni ija nutti uume hin arguu lee? (Far. 94:9).

"Lappheensaa Waaqayyo fuulduratti qulqulluu kan ta'e jabeessuudhaaf iji waaqayyoo biyya lafaa kana hunda ilaalawoo." (2 Seenaaba. 16:9).

"Adeemsa miila namaa hundumaa hin arga, lafti Cubbamooni duratti dhokatan dukkanni ykn gaaddisni du'aa hin jiru." (Iyo. 34:21-22).

"Inni garuu namoota hundumaa gaarii godhee waan beekuuf amanee isaanitti ofi hin dhiifne." (Yoh. 2:24).

Kanaaf "Cubbuun isaanii kan dhifameefi balleessaansaanii kan bira darbameefii gammadootaafi qulqulloota gooftaanis balleessaasaa kan itti hin lakkoofne lappheensaas yakka hin qabaanne qulqulluudha." (Mat. 11:28-30; Ps. 32:1-2).

IBSA FAKKEENYOTAA

FAKKEENYA TOKKOFFAA

Fakkeenyi kun kan agarsiisu macaafa qulqulluu keessatti akka eebbisametti afuurii qullaan biyya lafaa kun akka mo'eetti lapphee namaa nama biyya lafaa jaallatuuf lapphee nama cubbamaati, namni kun hawwii uumamatiif gaggaba. Biyya lafaatiin kan qabame dha. Fakkeenyi kun akka Waaqayyo isa ilaaluutti kan tayedha. (Fakk. 23:29-33). Akkuma nama dhugaatii duukaa bu'uu ofii dhugaatii adda addaa dharra'a yoo natti ani ammoo jireenyasaa lafaan ibsa innis jireenyasaa rakkisaafi jallaa wayyoo mataasaaf kan gaddu yeroo hunda kan rakkoo uumu yeroo hunda kan dutu ijisaammoo kan dhugaatiidhaan garmalee diimatee sababa mallee kan maadaayu dha. Daadhiin biftisaa yoo diimatu birillee keessattis yoommuu calalaqu afaanitti yoo mi'aayellee akka bofaa si hidda. Akka mar'ataa haddhaa/summii/ sitti dhangalaasa. Afaan kees dubbii jallaa dubbata.

Fakkeenya kana keessatti lapphee namaa keessatti kan argaman cubbuu adda addaa kan argisiisan bineensota adda addaatu jira. Afaan raajichaa Eermiyaasiin akka dubbatametti "Lapphee namaa eenyutu beeka hunda caalaa hamaa dha." (Eerm. 17:9).

Akkuma jedhe lappheen namaa burqaa cubbuuti. Gooftaan Yesuus mootummaasaatiin kana ni cimsa. "Keessa lapphee namaatii kan ba'u yaada hamaa, ejja. Hanna, ajjeecchaa, halalummaa, hawwu, hammeennya, sassata. Gomii arraba,oftuula, raata'ummaa, hammenyiwwan kun nama keessaa bahuun nama xureessu. (Mar. 7:21-23).

1. PIIKOOK – Piikookiin hallattii bareedduu waan taateef barreennishee ija namaa ni dinqisiisa ijaa ta'eef aftuulummaa lapphee namaa keessa jiru ibsa Luusfer/amajajjii/ kan jedhamu ergamaan ifaa kan waaqayyoo dhulfinasaaf kan dhabeoftuulummaadhaan. (Ilsa. 14:9-17; Izi. 28:12-17).

Oftuulummaan dhidhima qilee keessaa karaa adda addaatiin

1. LAPPHEE CUBBAMAA

mataasaa mul'isa. Namoonni tokko tokko qabeenyasaaniitiin ofi tuulu. Kaan ammoo sadarkaasaaniitiin, beekumsasaaniitiin of agarsiisuuf uffata bara uffachuun, warqee gurratti rarraafachuun hambaarrii warqee harkatti nagachuu dhaan, qubeela kaawwachuufi k.k.f. of tuulu. (Isa. 3:16-24). Olitti akka ibsametti tokko tokkoon isaanii dhalootasaaniin, lammiisaaniin, aadaasaaniin, Ispoortiidhaan k.k.f. of tuulu. "Waaqayyo warra ofi tuulan ni jibba. Garraamotaa ayyannasaa kenna." (1 Phex. 5:5). Kan jedhamu irranfataniiru. "Waaqayyooftuuluuf ofi jaallachuu ni jibba." (Fakk. 8:13). "Of tuuluun badiitti nama geessa. Ofi guguddisuun nama kuffisa." (Fakk. 16:18).

2. SAREE – Hawwii foonii ejjumaafi halalummaa ibsa. Asiirratti cubbuun mul'atu cubbuu bara dhumaa baay'achaa dhufedha. Bara dhumaa sodoomiifi Gamooraa akka fakkaatu Gooftaan dubbateera. Kanaan kan qabame dubartootaafi dhiirota qofaa hin miidhu, gara namoota amantee qabaniifi gara waldaa amantootaas ni dhaqa. Mana barumsaas mana jireenya dargagootaa hundumaa ni dhaqa. Garuu hammeenyi kun guyyaa malee ogummaa Amajaajiti gara lapphee namaatti akkasiin seena karaa siniimaa, hawwisoo, nama qaanessisanii kan fafa fakkaataniin maahi baha waaqayyo cubbuudha jedhee kan waamu namni akka beekumsaafi dhufinaatti fudhata. Darqaqoonni baay'een bara kana jireenya isaniitti gaarii godhatanii kan fudhatan siriimaafaadha, bu'aan isaanii garuu rakkina Qaana'oofi tuffatamoodha. Jireenyasaanii isaanii kan gatan warra ejjumaadhaan kufaniifi adeemsisaanii gootummaa dhaloota hara kanaa akka ta'eeti/lakkawameera/ galmi sarbamoo mana ejjumaan itti baay'atuu tayeera Gootonni qulqullummaa waaqayyoo akkuma keenyatti uumaman, seerri inni duri warra ejjan ajjeesuu murtii guyyaa dhumaa jiru nu barsiisa waaqayyo kan nuun jedhu ejja akka morminu malee akka itti haasofnu nuuf hin haayyamne "Namni kan hojjetu cubbuun hundinuu namummaasaa huba kan ejju garuu namummaasaarrattu cubbuu hojjeta. Yookiis foon keessan kan waaqayyorraa fudhattan han isinitti jiraatu bultii afuura qulqulluu akka ta'e hin beektanii? Isin kan mataa keessanii miti kan waaqayyooti malee." (1 Qoro. 3:17).

3. BOOYEE – Kun kan agarsiisu cubbuu dhugaatiifi cubbuu albaadhessumaati Booyeen waanuma arge walitti qabee kan nyaatu bineensa xiraayadha. Qulqulluus xuraayaas kan ta'e hinfoyu akkasumas lappheen cubbamaan jecha xuraayaa fakkeenya xuraayaa fi k.k.f. hundumaa ofitti fudhata foon kan qophaaye bultee waaqayyo jiraataa akka ta'uuf haata'u malee nyaata nama midhaan amala xuraadhaa akka xuuxuu, tamboo afaan godhachuu, qoricha nama hubu liqimsuufi k.k.f.. Baala tamboo xuuxuufi qoricha nama joonjeessu kan mul'ata hin beekne caalaa nama hidheera. Dubbii tamboo kanaaf garbummaa seexanaattaa kan nama hiiku humna waaqayyoo qofaa dha. Namoonni baay'een amantii isaaniirraa duubatti kan deebi'an waldaa amantootaa keessatti yoo xuuxuubaatanillee waanta xiraa'aa kanarraa fi hiikuu hin danda'an is mana qulqullummaa mana qulqullummaa waaqayyoootti afuurri waaqayyoo isin keessa jiraata Eenyumtu mana waaqayyoo yoo balleesse waaqayyo isa balleessa kan jedhu sirriitti beeku. (1 Qoro. 3:16;17; 6:18,19).

Namni dondhi ija waaqayyoootti jibbamaa dha, hoomaas hin argatu kan nyaannu jiraachuuf malee kan jiraannu nyaachuuf miti nyaata gaarii nyaachuudhaan beela bayan garuu dondhi naa kenna naa kenna jedhee iyya. Sondhoomaniis hin qufan, hin guutus. Seera kakuu moofaatiin dhugduu fi albaadhessi dhagaadhaan amma du'utti reebama. (Ser.ke.de. 21:18-21). Macchaadhaaf albaadhessi ni hiyyooma. Hirribaafi nyaata yoo baayifate dhuffata ciccitaa dhuffata. (Fakk. 23:21). Garbicha hawwisaafi garaasaa kan ta'e namticha sooreessa yaadadhu. Du'eefi rakkina qilee keessatti ofi erge. Hammeenya dhagaadhaa sirriitti ibsamuutu irra jira sirriitti beekamuusaatiin be kamuusaatiin akka salphaatti fudhatameera Macchaa'aan mootummaa waaqayyoo akka hin galle waaqayyo sagaleesaatiin ifaan nutti himeera. Biiraan nyaata miti dhugaatiin kan sammuu namaa jaanjessuufi miidhudha, kanaaf ejjitootaaf kan wal ajjeisan ta'u osoo dhuguu baatan akkana hin godhan ture dhugaatii baayisuun odeessituufi gowwaa nama godha. (Fakk. 20:1).

Warra dhugaatii nama maaccheessu naganiifi gurguran kun

waaqayyo fuunduratti akka hamaatti waaqayyo akkana jedha. Isin han abaaramoo tahanidha. Warri gootota maccheessuudhaaf dhugaatii nagxan wayyoo. (Hab. 2:15). Warri jalloonni akka mootummaa Waaqaayyoo hin dhaalle hin beektaniiree Irraa hin kaatiinaa hallaalumaa yoo ta'e waaqa tolfamaaf kan sagaddan, ejjitoonni, godheenis, kan nama balleessanis ykn hattoonni, kan horii hawwan ykn machaayoo kan nama abaarisisan, kan nama butanis mootummaa Waaqaayyoo hin dhaalan. (1-Qor. 6:9-10).

Dhaalota keenya jalqaabe cuubamaa ta'uun keenya kanbeekame. Isaan kunis "halaalumaa xura'umaa" waaqa tolfamaaf waaqeffaachuu, mooraa, namoot giduuttii waaranaa fi dinnuummaa, hinaafa, dalanxlufi dognoomuu isaan kunis mootummaa waaqaayyoo hin dhaalan. (Gal. 5:19-21). "Afurii isaan haagutuu malee daadhii wayyiniittin hin machaahina bu'aansa badii duwwaa dha." (Ef. 5:18).

Goofta Yesuus dhibbee afuraa kan ilaalu akkana gadiitti ilaalutti wamichaa godheera "Eenyumtuu kan dhebootee yoo jiratee garaa kootii dhufe haadhuguu." (Yoh. 7:37-38). "Kan dhabootaan hundumtuu kootattii dhugaa, isiin warri garshii hin qabne anannii tolaan bitadha. Coomasaa gatii malee nyaadhaa." (Isa. 55:1). "Bishaan ani kennuu kan dhuguu lammaata hin dhebootuu, garaasa keessaa hama barbarati kanburquu buurqaa jireenyaa ta'a." (Yoh. 4:14).

4. QOCAA – Qocaa fakkeenya dhabuumattii Ajjojamadhaaf harkiiffandha. Moortuu fakkata. (1 Sam. 15:23). Namaa hojii hikuu haawwin isaa eejaffati harkisa wahojeechu hin dandeenye. (Fak. 21:25-26). Iyaasun kummataa isaattiif akkana jechuu isaraa turee "Hojii hiktannii hin ta'iina ka'a demaattii bojjiidha." (Mas. 18:9). "Karaa isa dhiphaadhaan ol galuudhaaf wal dorgomaa." (Luq. 13:24). "Kan barbadau hin argataa." (Mat. 7:8). "Mootummaan waaqaa humnaan dhiibbachaa jira, warrii itti galuudhaaf dhiibbatansi isa in fudhatu." (Mat. 11:12).

Faayina lubbuu keenya offii eegun yoo nujalaa hir'aate kan nu'eegatuu du'aa barbarati dadhabbiin akka Waaqaayyoon hin

kadhaane nu'oowwaa, ogguma Waaqayyoo bayyifne akka hin barrane nu'oowwaa, jabataa abdi Waaqayyoo akka hin fudhaane ni'oowwaa garaa kuffatiits nu gessaa. Waaqayyoo har'a Laappheeke akka keenituuf yoomuu si gaafatuu sexxanimoo borii tasisii sinjedhamoo ykkin guyyaa biraa hin sita'a sinjedha Borii kankee mittiiwwoo argachuu dhaabbuu hin dandeesaa, faayya malee Kiristoos malee du'u dandeessa Waaqayyoo akkana gooranitti isiiniimoo isa hin qoorinaa. (Abdi. 3:7,8). Hara namoota meqaa? Faayyina guyyaa biraatiif nuuffii haadarbuu jechuudhan ottoo hin faayyin kan du'aan? Guyyaan boruu hanke mitii.

Qolaa qocaattiin doktoronii moortoota, wayyoo ija moorattin baratuu fannii kunnii moora barrachuudhaaf ittii amaanuu ilaalchiisa carraa boruu maraaf gaafachuu/moorsifachuu jalataa Waaqayyoon amaanudha mana amaantii moora qoopheessuu kankana faakkatan k.k.f. dhisaa keessumattuu yeroo qoorumsa yeroo dhukkuba yeroo gadduu Waaqayyoon wamachuu nu barbachisa carraa ga'ee fi garii dhan amaanudha Waaqayyoon yeroo hundumaa yoo wamanee nu gargaarudhaaf kan qopha'edha. "Deemsi namaa Waaqayyoo irraa." (Far. 37:23). "Isiin keessaa kan dhiibamaanii eenyumtuu yoo jiraatan jaalsoottiin wara waldaa gara offitti hawwamaani isaansii maqaa gooftaattiin dibaata dibaani haa kadhataniif kadhaan amaantoota namaa dhukubsate ni fayyiisaa gooftanis isaa kaassaa cubbusi yoo hojeete jirate hin dhiifamaaf cubbuu keessan wal wadtii himuudhaan wal hakkadhatuu." (Yaq. 5:14-16). Waaqayyoo waraa isiira'eelti akkana jedhee abbome ture "ijjoollee keessan arsa ibida gootan idoo arsaatti gubbatti hin dhiyyesina moortoonii, mooraasanii qooricha kan namaattii godhan cubbamoota. Akeekiffadhu biftoota sibilaa hin argamiin kana kan godhanii fuula Waaqayyoo funduuratti kan jibamedha." (Ser.ke.de. 18:10-12). "Saronniifi qoorichca kan namatti godhani lubbuu ajjeffannis waaqa tolfamaa kan waaqessanisi sobaas kan jaalatani malaaf mootummaa Waaqayyoo dhabaajiru." (Mulyo 22:15).

"Gara ekeroo dubbistootaafi gara mootutaa hin deeminaa akka

ittin hin xuroofne isaaniis hin barbadinaa inni Waaqayyo waaqa keessan.” (Se.le. 19:31). “Isaanis ekeru dubbustootaaf moortotaa gaafa yoomuu isaniin jedhani sabni waaqasaani gaafachuuf issanii hin ta’u? Waaqayyoo kan isiin barsiisu dhagaha jedheen.” (Is. 8:19-20).

Kitaaba xinnoo kana yommaa dubbiiiftu Waaqayyoo sitti dubachaa jira, cubbuu kerraa sidebisuudhaaf siwamaa jira. Jireenyakee akka kennituuf sieega, haata’u malee laappheekekeessaa kan jiru afuurii qocaa murtee kana akka hin gone yaada bayyeen fuundurake kaaha Lappheeke sodaadhaan ni guuta warii manakee maali sinjedhu, michoonnikkee maali jedhuu? Namoonii maali naan jedhu? Kiristaana dhugaa yoon ta’e yoon isaan wajjin sirrbuu baadhe yoon isaan waliin Fiiguu baadhe, gammachuu biyya lafaa kana irraa yoon addaan bahe maali ta’aa? Kan jedhayaadota tortoraan sikadha. Qabeenya Waaqayyoo isa guddaa arguu mannaa isa jaju gammaachuufi nagaa arguu mannaa, sagaleen kan argisiisuu hin dandeenye dhufinasaa, jireenya bara baraa si dhiheesetti Kiristoosin gara lapphee keetti i ijaa fudhatteef kan abdu, kan gattu si agarsiisa Namoota sodaaf du’a sodaachuu qorbicha amajaaji/seexanaa/ kan sitaasiisu hammeenya si fudhuraa dhaaba haata’u malee Kiristoos isaan kun du’a sodaachuudhaan jireenya saanii garbicha kan godhan birmadummaa baasuu kan dhufe. (Ibr. 2:14-15). Afuurri ajajamuu diduuf harkifachuun lapphee kee gara jabeessaaf akka qola Qocaatti cimaa/jabaataa/godha.

5. QEERRAMSA/HAMAAQIXA – Baayee bineensa hamaa dha. Dallansuuf yaada qodheedhaan, aariidhaafi amala bodumsaan yeroo baayyee lapphee namaa bita. Yeroo baa’ee gara sibaasutti yookiin lubbuu ajjeechaatti geessa amala akkanaa dhabamsisuuf yaalii gochuu qabda kana taasisuudhaaf iyyesus akka birmadummaa si baasu yoo teete siiwayya. “Dallansuurraa fagaadhu hamaas dhiisi Nama hubuus hin yaadiin bu’aansaasimmoo hamaa keessa qaluu duwwaa dha.” (Fak. 27:4). “Lubbuukeetiin dallanaa dhaafi ariifataa hin ta’iin dallansuun bobaa warra dadhabootaa keessa boqota oo.” (Mak. 7:9). “Orii’uufi dallansuurraa hirqi afirraa fageessi.” (Qola. 3:8).

Namoonni sodaatoon baayeen dhugaatii dhuguudhaan hojii hamaafi haaloodhaaf mataasaanii of jajjabeessu. “Daadhiin waynii haddhaa bofaati.” (Seera ke.de. 32:33). Haalloon lapphee warra warra cubbamootaatiif miiddhaa hoddhaa dha. Waaqayyoo cubbamoota hin adaba Gofta Yesuus “Micchootakee akka mataa keetti jaaladhu” nun jedheera. (Mar. 12:31). “Diinota keessan jaalladha. (Mat. 5:44). Waaqayyoo cubbuu keenya kan nuu dhiisu nuti namootaafi cubbuu isaan yoo dhiifne qofaadha. (Mat. 6:12). Afuurri nama ooduufi gungumu Waaqayyoon kan jibbame dha. Dhiiga dhangalaasuu kan hawwu lapphee fokkisaati madaa lapphee namaa keessa jiru waan ta’eef. Namoota jaallachuudhaafi nageenya dhugaa lappheesaa keessatti uumamuun barbaachisa.

6. BOFA – Jannata keessatti Hewwaaniin gowwomsuudhaan Waaqayyoo wajjin kan jiru tokkummaa isa mi’aa^{yya} ni balleesse seexanni/amajaajiin/ Addamiifi Hewwaanirratti baay’ee hinaafa ture yommuu isaan biyya lafaa bulchaniifi Waaqayyoo wajjin tokkummaa dhugaa argu ni gubata/aara/ture Iddoo isa gaarii waan irraa fudhataniif isa aarsa ture. Aariisaafi hinaaffiisaarraa kan ka’e karaasaanii itti cufee jalala cimaa isaan waaqa faana qaban addaan kutee hawwiinsaa qajeeleef Akkasumas hinaattiifi walmorkii lapphee namaa keessatti waan uumeef isaan gammadoo fi itti toloo yoo arge akka namni itti hinaafu lapphee namaatti ibidda qabsiisa. Hinaaffaan gammachuu namootaa kan balleessuudhaaf yaada hamaa lapphee namaa keessatti fida gara ajjeechaas ni geessa. Keessumatti jireenya namaa “fuddhaafi heeruma keessatti hinaaffaan abbaa manaa ni aarsa gaafa ijaa baafatus hin o’uuf.” (Fak. 6:34). Hojii daldaltootaafi adeemsa jireenyaa keessatti rakkinaafi daba guddaa itti fida hojjettoonni amantoota lallabaniifi hojjeettoonni waaqayyooisaanii caalaatti kan nama birraa joffetu yoo argan hinaaffaarraa qulqulloomu yeroo hundumaa of eeggachuufi jaalala Waaqayyoo keessa ta’uu isaan barbaachisa. Afuurri qulqulluu lapphee keessan keessatti kan dhangalaase jalala waaqayyootiin mataa keessan akka eegdan isin barbaachisa (Roomee 5:5), kana malee ulfina waaqayyootiif kan qabdan/gargaarsaaf/hojii keessan hinaaffaa uumaamaatiin isin jalaa bada.

7. RAACCHO – Hundee hammeenya hundaa kan ta'e dondhummaafi jaalala qarshii agarsiisa. (1 Ximo. 6:10). Biyya koongoo keessatti Raacchonni xiqqaan amma ohaniifi du'aniitti goondaa nyaatu namni dondhi namaa keennuudhaaf harkisaa hin hiikamuu dhabaafi hiyyeessa gargaaruu hin barbaadu. Haata'u malee amma isaa danda'ametti dhugaa fi sobaan qabeenya biyya lafaa kana waliitti qabacchuudhaaf ni tattaafata Gooftaa Iyyesus Mootummasaatiin akkana jedhe biliifi Daanoon kan balleessu hattoonni tutaan kan hatan, biyya lafaa kanatti qabeenya waliitti hin qabatiinaa biliifi saanoon kan hin balleessinetti hattoonnis qotanii bakka hin hannetti qabeenya waaqarratti walitti qalbadhaa bakka qabeenyi kee jiru lappheen kee jira. (Mat. 6:19-21). Akkanni maatiisaa wajjin kan warra nama warqee/Meetii fi wayyaa jaallacchuusaatiin. Yihuudaan Asqorotii Gooftaasaaf ajajasaa kan mormeef duukaa buutota keessaa tokko ta'ee osoo jiruu wayyoo jalala qarshiitiif qarshiin ykn warqiin waayyu miti haata'u malee lapphee namaa keessatti kan dhokate jaalalli qarshii baay'ee hamaa dha.

Jireenya adda addaa wal morkii jireennyyaa keessa kan jiran dhiironniifi dubartoonni kummaan lakkaawaman qabeenya baay'ee argachuudhaaf jireenyasaaniifi jireenya maatiisaanii balleessaa jiru. "Qumaataafi" wal morkiidhaan tasa sooreessa ta'uudhaaf hawwii hamaa qabu osoo hin dhabiiniifi hin rakkatiin hawwiin soorumaa gara hannaafi gara ajeechaa jireenya ofiis gara balleessuutti nama geessa jaalalli qarshiifi dondhummaan hiriyya kan biraa hin qabu isaan kunis jaalala jajamuufi humna qabeenyaa, humna siyyaasaa ta'uu ni danda'a orma bituudhaaf, hiyyeessota miidhuudhaaf ykn maqaa abbootaatiif hinaaffaa taaytaa amantiif dhaabbata kanaaf kan kana fakkaatu dha. Waldaa osoo hin fodhatiin warra Yesuus duuka bu'an ni tuffatu. (Mar. 9:38). Yesuus jedhe "jireenyi namaa baayina qabeenyaatiin waan hin taaneef of eeggadhaa, gojoma'uorraas of eegaa." (Luq. 12:15). Seenaan sooresichaa akkasitti dubbatame "qonnaan namicha sooreessaa tokkoo garmalee ija godhateef akkas jedhee lappheessaatti yaade Qabeenya midhaan kootiin iddoottiin galchu hin qabu oo maalan godhaa? Ggumbii/ Dagoogoo koo jigseen hanbiraa bas'iseen ijaara Achittis

badhaakoofi qabeenya koon kuusadha lubbuu kootiinis akkasiin jedhaan yaa, lubbuu koo ati badhaatuudha. Bara baay'eedhaaf kan ta'u eebba baay'ee qabda Nayaadhu boqodhu. Gammadi dhugi jedheen Waaqayyos namicha akana jedheen yaa gowwaa namaa lubbuu kee har'a galgala sirraa fudhachuu dhaaf barbaadu inni juufte kun eenyuuf ta'aree? Biyya lafarratti qabeenya kan kuufatu ija Waaqayyoo duratti soorssa kan hin taane kanaaf." (Luq. 12:16-21). "Namni qabeenya biyya lafaa hundumaa yoo buufate lubbuun ammoo yoo hirise maal isa gargaaraa?" (Mar. 8:36). "Isinin jedha lubbuu keessaniif waan nyaattaniif ykn dhaqna keessaniif kan dhuffataniif hin dhiphatiinaa ija kanaaf mootummaa Waaqayyoo qulqullummaasaa barbaadaan hundumaa isiniif dabala, qabeenyikee bakka jiru lapheen kee achi jirawoo." (Luq. 12:22-34).

8. SEEXANA – Seexanni kan soba hundumaaf abbaa sobdootaati sobaan gowwomsee nu amansiisuudhaan cubbuu nu hojjechisa. Laphee namaas of jala oolcha. Yesusis akkana jedhe "isin kan abbaa keessanii kan seexanaati jaalala abbaa keessaniis gochuu feetu-innis durumaanuu nama ajjeesaa ture. Dhugaanis isa keessa waan hin jirreef dhugaadhaan dubbachuu hin dandeenye. Soba yoommuu dubbatu matumasaa keessaa fudhatee dubbata, soba abbaa sobaatis." (Yoh. 8:44). Sobni xinnoo akkuma guddaa godha, sobni sagaleedhaan, barreeffamaan. Hojii dhaanis, namni ofrtuu'u waan hin taane ta'e waan jedhuuf sobaadha. Waaqayoo on sobuun hin danda'amu amantoonni ammoo sobuun isaaniif hin ta'u. (Titoo 1:2). "Isa wajjin tokkummaa qabna yoo jennee dukkana keessa yoo deddeebine. Sagaleenis hojiinis ni sobna." (1 Yoh. 1:6). "Saronniifi moortonni ejjitoonnis kan nama ejjisiisanis. Kan waaqa tolfamaa waaqessanis soba kan jaallataniifi kan hojjetan hundumtuu mootummaa waaqayoorraa ala jiru. (Mulyo 22:15). "Waaqayyoo nama soba dubbatuufi sobaan kan dhugaa bahu ni jibba." (Fakke. 6:19).

9. HURJII – Hurjiin beekumsa sammuu namaa keessa jiru Mulisa kunis xuraa'aa hamaa yookaan ammoo cubbuu mul'atuuf kan hin dhaabanne hojjechuudhaan du'uu hin danda'awoo

cupbaamaan waan jameef jojjaasarratti namaan ofi abboomuu hin danda'u. Yaadni sammuu hamaan kunis yeroo tokko tokko callisa ta'a yeroo tokko tokko ammoo ni dhidhiitata. Ofiif dhiisuu osoo itti jiruu ofi jajjabeessa yeroo tokko tokko akka nama sibiilaan gubatee akka du'aa ta'a kanaaf amanatee yaadaafi qalbiisaa guutuudhaan hin argatu. Afuura sobaatiif ajajamuudhaan barumsa seexana duukaa bu'uudhaan barumsa warra sobdootaaf ariifachuudhaan miidhama. (1 Xim. 4:1,2; Ibr. 10:22).

10. IJA – Waaqayyoo Lapphee keessa kan jiru hundumaa ni arga. Abooba ija Waaqayyoo jalaa kan dhokatu hin jiru ija kanaaf waan dhoksaas yoo ta'e yaadaan murtee lapphee hundumaa ni beeka, ni argas, jorii hamaa yoo hojjetes, dukkana hamaa keessallee yoo taate Waaqayyoo siarga. Bosona tuta keessas yoo taate. Holqa dhidhima keessas yoo taate yookaan ammoo eessumallee yoo taate/jraatte Waaqayyoo si arga.

11. ARRABA IBIDDAA XIXINNOO – Naannoo Lappheetti kan argaman kan mulisan lapphee nama cubbamaallee kan irra marse jaalala waaqayyooti Waaqayyoo cubbuu yoo jibbellee nama ni jaallata cubbamanis akka du'u hin jaalatu ha ta'u malee cubbuusaarraa deebi'ee lubbuu jireenya qabu akka jaalatu fedhasaati. (2 Phex. 3:9). Cubbamoota fayyisuudhaaf Yesuus ni dhufe cubbamaa cubbuusatti gabbu tokkoon mootummaa waaqayyoorratti gammachuu guddaatu ta'a. (Luq. 15:7). Arrabni xinnoon lammata ammoo kan mul'isu dhugaa Yesuus Kiristoos. "Cubbuu biyya lafaa kan balleessu hoolaa Waaqayyoo kunoo." (Yoh. 1:29).

12. EERGAMAA – Ergamaan bakka sagalee Waaqayyoo bu'a Waaqayyoo isaan kun warra gowwomfamaniifi warra cubbuu bayoo cubbuu ulfaataan isaanirra jirutti dubbachuu barbaada. Cubbuusaaniirraa akka deebi'aniifi jaalalaafi ifni Waaqayyoo akka lapphee isaanii keessatti ifu barbaada.

13. BULAALLA/GUUGEE/MOKODII – Bulaallaan fakkeenya afuura qulqulluuti Waaqayyoo bira kan jiru dhugaa kan mul'isu afuufa. Waqyyoo cubbuu waqyyoo dubbii wayyoo murtee

Waaqayyoo. (Yoh. 15:26). Afuura qulqulluun asi gubbaatti kan mul'atu Lapphee nama gubbaarratti cubbuun iddoo mo'e keessa jiraachuu hi danda'u.

Fakkeenya Lapphee kanaa yaada Lapphee kee wajjin wal fakkaachuu ni danda'a gar gooftaatti iyyi Lapphee kees isaaf bani ibsaan sagaleesaa keessakeetti siif haaifu. "Goofta Yesuusitti aman ni fayyita." (Hogr. 16:31). Kun fedha Waaqayyooti. Eeyyee inni Lapphee kee siigeedduufi Lapphee haaraafi sammuu haaraa sii kennudhaaf abdi kenneerawoo. (Izi. 11:19). Kunis fakkeenya isa Lammataafratti ibsameera.

FAKKEENYA LAMMAFFAA

Fakkeenyi kun kan agarsiisu cubbuusaatti kan gaabbuufi Waaqayyoon kan barbaadu Lappheesaa duriiti ergamaanis haalbee qabateera. Innis sagalee Waaqayyoo isa "jiraataa kan jiraatu kan hojjetu kanraa Lamaanuurr'a haalbee qaramerra. Kan qarameyyu lubbuufi afuura ribuu fi lafee amma addaan baasutti ni mura. Yaada Lappheefi haww-ii namaas ni beeka. (Ibro. 4:12). Sagaleen Waaqayyoo "gatiin cubbuu du'a ta'usaa ni mirkaneessa/ni yaadachiisa." (Roo. 6:23). Namoonni al tokko du'uuf kaa'amaniiru isa booddee ammoo firdiitti dhiyaatu. (Ibr. 9:27). "Cubbamootaafi warra hin amanneef kan qophaa'e bayeessa mitiwoo." (Mulyo 21:8).

LAPPHEE CUBBAMUMAASAA AMANU

Ergamaan harkasa tokkoon buqqee mataa qabateera. Kunis kan agarsiisu/yaadachiisu cubbamooni akka du'anidha. Baay'ifnee kan jaallannu qaamni keenya kan itti uwwisnu kan laannuuf kan barreechinu hawwiisaafi daarasaa qubsuudhaaf kan dhoognuuf qaamni keenyi du'ee tortora. Rirmis ni nyaata. Luwvuun keenyaafi afuurri keenya garuu amma bara baraatti jraata. Guyyaa tokko kursii murtee fuula Goofta Yesuus dura ni dhaabata. (2 Qor. 5:10).

Asi gubbaarratti kan arginu cubbamaan Sagalee erga. Sagalee

2. LAPPHEE CUBBUUSAATTI QAABBE

Waaqayyoo fudhachuu akka Jalqabeefi jaalala Waaqayyoo fappheesaa akka banedha. Afuurri qulqulluu Lapphee qulqulluun lapphee cubbamaafi lapphee dukkanaa'e keessatti ibsuu jalqabeera. Afuurii Waaqayyoo huna dukkanaa hundumasaa arii'achuudhaaf dhufeera. Afuurii Waaqayyoo gara keessan yoo dhufu dukkanni baqaachuutu isaarra jira cubbuun karaa bineensota adda addaatiin fakkeeffaman kun baqachuun jira. Kanaaf jaalatamoon dubbiftoota kitaaba kanaa fakkeenya kanarratti akka ibsametti Yesuus afuura biyya lafaa gara lapphee keetti dhufu dhowwa. Dukkanniifi hammeenya hojii isa dukkana lapphee keessaan bahuutu ibsa. Iyyesus jedhe "Inni ifa biyya Lafaati eenyuyyu kan naduukaa bu'u yoo jiraate ifa jireenyaan ta'aaf dukkana cubbuu lapphee kee keessaa balleessuu hin dandeessu ogummaa keetiin ykn ogummaa biraatiin balleessuu hin dandeessu daandiin qajeeltuun dhugaa kan ta'e kan dafee qaqqabuufi kan nama gargaatu daandii ifaa kan ta'e Yesuus lapphee keetti haagaluu. Cubbuu inni dukkanichi bakkee gadi haa dhiisu. Addeessiifi urjiin haukan dukkana keessatti ifa xinnoo nuu kennuu ni danda'u yoo aduun bahu dukkaniifi ifni xixinnoon ni dhokatu. Yesuus aduu qulqullummaati gara mana qulqullummaa Iyyerusaalem yoo dhufe achitti wari bitanifi warra gurguran hundumaa ni arii'ata. Minjaala warra qarshii geeddaranii gadi jallaa gombisa. Warra Bullaallaa gurguran jalaas kursiisaanii jalaa jigse "Manni koo mana kadhataa jedhamee barreeffameera isin garuu bosona hattootaa taasifan. (Mat. 21:13). Lappheen kee mana Waaqayyoo mana qulqullummaa akka ta'u barbaachisa. Keessasaa akka jiraattu jaallata, bareechee ifa guatee jaalalaafi gammachuudhaan keessa akka jiraattu fedha. Yesuus cubbuu keenya nuu dhiisuu duwwaaf hin dhufne Haata'u malee hidhaarraa nu hiikuuf humna cubbuu gadi qabaasaa jalaa birmadummaan nu baasuuf "Yesuus yoo birmadummaan isin baase dhugumaan bilisa baatu." (Yoh. 8:36).

FAKKEENYA SADAFFAA

Fakkeenya kun kan nu agaarsisuu dhugadhaan cubbuusattii kan gabbee Lapphee namaa cubaamaattii Amaa hameenya

3. LAPPHEE WAAQAYYOO ABDAATU

cubuusatiif Yesusi fannoo irrattii kan isa du'e bayyina cubuusa arguu hin danda'a sagalee Waaqayyoo kanta'aan Eergamaan yoomu fannoo itti agarsisuu Lappheensa ni cabaa Bayyisee cubuu isattii gaduu jalqaba, karaa Goofta Yesuus kan mul'ate jalata Waaqayyoo isa gudaa yoomu arguu jaalalla kanaan Lappheen isani hin cabaa keessa keessatuu hikkamu yoomu jalqabu Yesuus ilmaa Waaqayyoo cubuu isa irraa fudhachuufi bakka isa du'usaa yoomu qalbeeffatii jalaallaa gooftattiin bayyee gaddaa.

Yesuus dhugaan hin booheef Goonfoo qoorattii mataati goombiffaachunsa mismara/sibilaan harkiifi miliisaa rukkutaamunsa fannoo irrattii wayyoo cubuu keenyaatiif du'unsa, cubamaa kanaafii sirriitti gaalafi Lappheesatinis cubuu isatti hin qaaba Lappheefi jireenyaasa hundinnuu guutamaadhaan geedaarama. Yoomu sagalee Waaqayyoo dubiffatuu akka namaa dawwittiidhan ofi ilaaluti mata isaa arga. Goofta irraa haam ummaa fulaaisa galaagalchee hikkama dhuffaa. Gaddaa guddaadhaaf gaabudhaan Lappheesa Waaqayyoo fuundurati dhangaalasudhaan imiimmansaa xuwarfaate hiyyoodhaan akka mo'uumsa argatuuf. Yesuus isaati dhiyyateera. Jalalliif nagaan Waaqayyoo garaa Lapphee sati gala. "Dhiigni mucaasa kan Yesuus Kiristoos cubuu hundumarra namaa ni qulquleesaa." (1 Yoh. 1:7). "Garaa gullaa'aa anoof uumi, yaa Waaqayyoo Hafuura dhaabataa ana keessatti haressi." (Far. 51:10). "Kan hundumaa harka kootu hojjeta wanti kun hundinnuus akkasuma ni ta'an'ani gara isa gad deebi'aa fi isa hafuura cabaa, gara isa yommuun itti dubbadhu hollatuu nan ilaala." (Isa. 66:2). Afuurii qulqulluun dubbii sagalee Goofta Yesuus nuufi ibsa "Ilama koo Jabaadhu cubbuun kee hundinnuu siif dhiifameera." Yaa mucaakoo hin mamiin cubbuunkee siif dhiifameera. (Mat. 9:2). Gara fannoosaatti dhiiga Yesuus dhangalaase yoo ilaallufi amantiidhaan kun hundimataa deenyaaf ta'uusaa yoo fudhanne bummaa cubbuurraa ni hiikamna. Maaliif yoo Jenne Yesuus bakka keenyaa rakkoo baay'ee danda'eera. "Kanaaf irradaddarba keenyaan madaahe. Waayee cubbuu keenyaatiif bullaaha" Waaqayyoo yakka hunda keenyaa isa gubbaa kaahe. (Isa. 53).

Afuurri qulqulluufi jaalalli Waaqayyoo Lapphee qulqullaahе ni bulcha. Iyyesusitti namni amane cubbuurraа birmadummaa ba'eera. Dhiifama argateera. Dhiigni ilma. Waaqayyoo cubbuu hundarraа akka isa gulleesse sirriitti barumsa argateera. (Yoh. 3:16). "Dhiiga Kiristoosiin birmadummaa baanee cubbuun keenya nuu dhiifame." (Ete. 1:7). Uumama keenyaan kan arganne arra'uun hawuuii hamaа Waaqayyoo dursee waan nu jaalateef gadi Lakkiseera. (1 Yoh. 4:19). Biyya Lafaafi biyya lafaа kan jiran jaalachuudhaа mannaа mana Waqayyoofi kan Waaqayyoo jaalattа sababa kanaaf fakkeenya kana keessatti bineensota Lapphee keessatti cubbuufi bakka cubbuu bu'an argina amajaajiin ammoo manasaa isa duraa gadi lakkisuu waan hin barbaadneef halaa ykn uraa barbaadee lammata galagalee ilaala. Kanaaf Goofta Yesuus jabaadhaа kadhaddhaа jedhee kan nu gorse Innis isinirraа ni fagaata. (Yaq. 4:7).

FAKKEENYA AFURAFFAA

Fakkeenya kun kan agarsiisu gooftaа keenyaafi dawaa deenya kanata'e Yesuus, du'asaatiin amantoonni hundinagaa guutuufi jireenya barabaraа argachuudha. Biyyi Lafaа kan itti famnifame nutis biyya lafaaf kan fannifamne fannoo Yesuus Kiristoos malee waan biraa hin qabnu. (Gal. 6:14). Yesuus fannorratti kan du'e cubbuudhaaf duunee qulqullummaadhaaf akka jirraannuuf (2 Phex. 2:24); namni amantii biyya lafaatiif kan du'e jechuudha. "Afuuraan yoo gaggeeffamne hojii foonii hin raawwannu" (Gal. 5:16,25) kana а jajaanneera.

Gooftaа Iyyesusiin etha qullaa dhaabaniі booddee utubaa isa itti hidhan qixxaan dhaabaniі akka yakkamaatti isa reeban fakkeenya Lapphee kan keessatti mul'aterraа cubbuu keenyaaf inni adabameera. "Ergatama inni danda'eefi adabamasaatiin nuti fayyine." (Isa. 53:5). Herodisiifi loltoonnisaa murteessanii erga qacceedhaan reebanii booddee gonfoo meetii mannaа ganfoo qoraattii maataasatti gadi gombisaniі harkasaa mirgaatis shimala qabachiisaniі fakkeenya mootii ta'uuosoo isarra jiruu fuundurasaatti gombifamani itti baakan yoo mootii yihudotaa ammo bara baraatti jiraadhu jedhaniі itti qoosan. Ulichas

Kiristoos wajjin
du'u.
Rom. 6:6.

At duteeta
eenyiikees Yesuus
keessatt
dhokkateera.
Qola. 3:3.

4. KIRISTOOS WAJJIN KAN DU'E

harkasaarraa fuudhanii mataasaa itti rukkutan yaada mama qaannessuufi yaada yakkaa ta'een ega itti goosanii booda fannisuuf geessan. (Mat. 27:27-31).

Amantoonni baayyeen waaqeffataa jedhamanii kan waamaman kan kadhatan irbaata Waaqayyoorratti kan hirmaatan Waaqayyoof kan farfatan garuu gocha cubbuu “fedha abbaakootii isa waaqarra jiru kan godhu malee yaa Gooftaa ya Gooftaa kan naan jedhu hundumtuu mootummaa Waaqayyootti kan galu miti.” (Mat. 7:21-27).

Ammoo fkn kana keessatti korojoo qarshii Yihudaa argina. Jaalau qarshii Lappheesaa waan qabeef kan yaadulle waayee kana duwwaa gatiita'eef xeepha kan fakkaatuun fayyadamuun halkan dhaqanii Yesusiin hidhanii fudhatan uffatasaas carraa itti buufatan “Uffatakoos carraa itti buufatan ni hirmatan.” (Far. 22:18). Waan hunda irraa fudhatan isasimmoo ni morman mootii keenya akka ta'u hin barbaadnu jedhan walumatti qabaatti namni eebba Waaqayyoo biraa fudhachuu hin barbaadu waanuma ta'ellee yoo ta'e kennaan Waaqayyoo akka isanitti hojjetu hin fedhan Waaqayyoo garuu yeroo gaddaa gammachuu, qorumsaa fi k.k.f. nama gargaaru waaqa gargaaraadha.

Loltoonnis eebba dhaan cinaachaafi lappheesa waraanan “dhiigniifi bishan keessaa gadinaqama.” (Yoh. 19:33-37). Osoo lukkuun hin dhiyyiinphexroos ji'a sadii isa gane booda garuu xururfatee ba'eefi cubbuusatti qaabbe. (Mat. 26:69-75). Jechakee, gocha keefi Lapphee keetiin Yesusiin mul'isuu dandeessaa? Moo Ormi akka sirratti hin beekne itti qaanofa? Yesuus jedhe “nama duratti kan dhugaa naabahu waaqarratti abbaakoo duratti aniis dhugaa bahaaf nama duratti kan naganu waaqarra kan jiru abbaa koo duratti nan isa gana.” (Mat. 10:32,33).

Yesuus ammas jedhe “fannoosaa baatee kan na duukaa hin buune duukaa buutiko ta'uu hin danda'u.” (Mat. 10:38). Qarsaa keenya kan ta'u eegumsa Kiristoos jala kan jiran kan eebbifamanidha.

FAKKEENYA SHANAFFAA

Fakkeenyi kun kan agarsiisu ayyana waaqayyootiif dhiifamaan kan qulqullaa'eefi kan dhiqame Lapphee cubbamaa agarsiisa dhugaadhaan qulqulluu mana Waaqayyoo ta'eera. Manni Waaqayyoo kan abbaa. Kan ilmaa kan afuura ququulluu akka kakuu sagalee Goofta Yesuus itti "kan naa jaalatu abboommii koo haa eegu abbaankoons isa ni Jaalata aniifi abbaan koos garaasaa dhifneeti wajjin jiraanna." (Yoh. 14:23). Waaqayyoo karaa Yesuus wajjinku Kiristoos nama dhulfeessa. Ni eebbisa ol kaasa. (Luq. 1:52).

Lappheen kun amma dhugaadhaan mana qulqullummaa Waaqayyoo ta'eera cubbuun siruma keessaa qulqulla'eera. Bakka bineensonni adda addaa seexanaan/amajaajjiin/abboomaman, abbaa sobaan bitaman. Afuura qulqulluu afuurri dhugaa Lappheessaa keessa yoommuu jiraatu argna. Bakka hormaata cubbuu ta'uu mannaa Lapphee bareedaa han muka ija kennu ykn maasaa Jannataa ta'eera. Ija afuura qulqulluu kan jaalalaa. Gammachuu, nageenyaa, garraamummaa ibsa arjummaa gaarummaa, amanamummaa, of ibituu kennaaf. Kan waaqaa fi nama hunda duratti fudhatamaniifi gammachiisanidha. (Gal. 5:22-23). Inni amma damee wayniin ija akka kenneetti damee dhugaa Gaffaa Yesuus ta'eera. Kanaaf Kiristosiifi sagaleensaa isa wajjin jiraatu. (Yoh. 15:1-10). Hawwiifi yaada foonii mo'achuudhaaf humna argata. Hawwiisaa sanas fannisuudhaaf Kiristoos wajjin humna argata. (Gal. 5:24). Afuurri qulqulluunis jireenyasaa ni qajeelcha, fedha foonii lagata. (Gal. 5:16). Kana booddeef waan hin argu hin dhaga'u waan isatti dhaga'amu hordofuudhaan hin jiraatu. Garuu amantiidha an jireenyasaa qajeelcha. Biyya Lafaa kan mo'u amantee keenya. (1 Yoh. 5:4). Abdiifi amantiin yoo jiraate amma bara baraatti kan jiraatu Jaalala Waaqayyoo mul'isa.

"Warri Lapphee qulqullun jiraatan gammadoodha. Waaqayyoon ni arguwoo." (Mat. 5:8). Mootichi Daawwitis dhugaadhaan cubbuutti gaabbuun gara waaqayyootii dhufa malee. Waaqayyoo jireenya keessarri waan haaraa uumuu barbaada. Wayyaa ke

5. MANA JIREENYA WAAQAYYOO

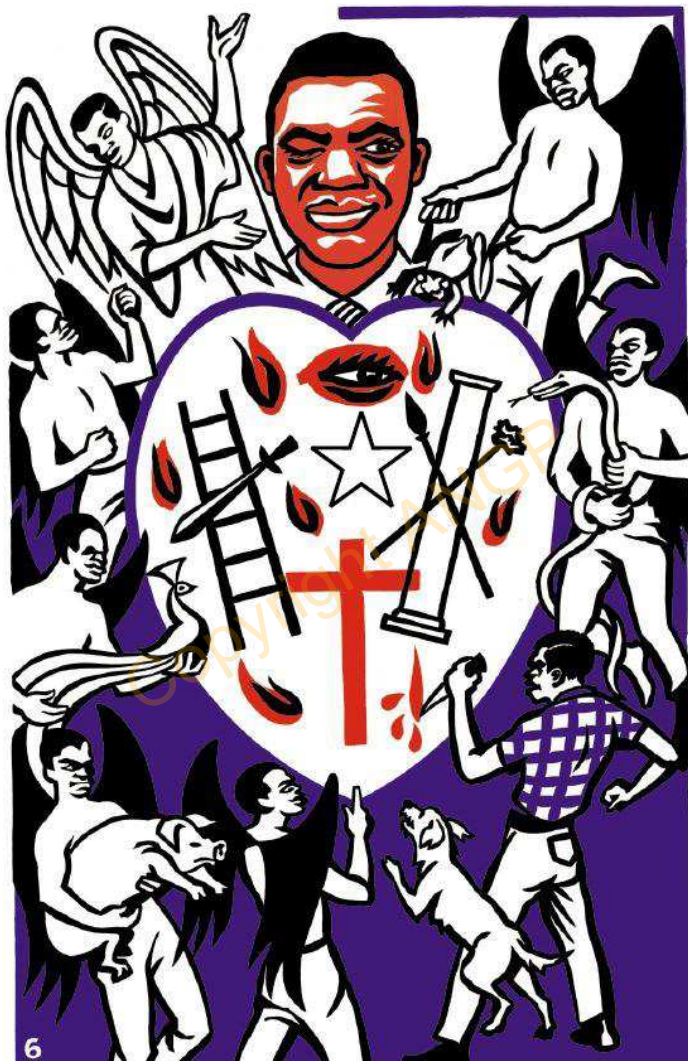
jireenya keessarri waan haaraa uumuu barbaada. Wayyaa ke walitti suppuudhaan abdiin sobaatiin gaarumaake agarsiisuudhaan Lapphee kee mana Waaqayyoo gochuu hin dandeessu, isa kadhadaa isin gargaaruudhaaf fedha guddaa qaba, kanaaf kakuun sagalee “bishaan qulqulluus sittan facaasa amantii waaqato fama keessa kerraas sin qulqulleessa han sixureessus hin jiru Lapphee haaraa fi yaada haaraas isiniifan kenna Lapphee keessan isa hamaafi dhagaa ta’e isinirraan fageessa. Lapphee abboomamuus isiniifan kenna afuurakos isin keessan kaaya seerakoofi abboomnikos akka eegdan isinan taasisa.” Kan jedha. (Hiz. 36:25-27).

Kunis kakuu haaraa karaa ilma Waaqayyoo nuuf kennamedha. Fakkeenya kan gubbaarratti ergamaan Waaqayyoo Lammata mul’achuusaa argina isaanis kan gammadan “naannoo warra sodaa Waaqayyoo qabaniitti” hamaarras isaan eega. (Far. 34:7; 91:11; Dan. 6:22; Mat. 2:13; 13:39; 18:10; Hos. 5:19; 12:7-10).

Seexannis fakkeenya kanarratti mul’ateera. Gara lappheettis maxxaneera. Mana isaduratti qaluudhaaf karaa argadhaa laata jedha oliifi qadi waccifata dammaqaa ofi eeggadhaa, Diinni keessan seexanni waan liqimsu dhabee akka leencaa isin liqimsuuf marseet aada. (1 Phex. 5:8). Yeroo baay’ee akka ergamaatti mataasaa mul’isa, jaalala biyya lafaa mul’isee nama qora gamnummaatiin ijoollee Waaqayyoo filatee gowwoomsuu fedha seexana yoo mormine ruraa dheessa. (Yaq. 4:7). Seexanni maqaa ergamootaatiinis of takkeessee nama qora.

FAKKEENYA JAHAAFFAA

Kunis kan agar siisu amanaa gaddee gara duulbasaatti kan deebi’e fakkaata. Ijesaa tokko jaamuu jalqabbeetti kunis kan agarsiisu amantii jireenyasaatiin dadhabbiifi cubbuun gadi isa qabaa dhufuusaati jaalala biyya lafaa itti agarsiisti ltti keessa jiru dukkanaa’uun jireenya Kiristoos faana qaban rakkachuu ibsa kana booda kufaatii kan ol nama hin kaasne kattaa mamsiisaa ta’e hunda nama marsu suuta suutaan yaadsaniitti nama liqimsu tokkee. Nya waaqeffachuu keessatti fedha biyya lafaa

6. LAPPHEE SHAKKIIFI DUBBATTI DEEBI'E

dhoksa chuudhaan jaalala Waaqayyoo lappheessaa keessatti qoraa adeema lappheessaa keessa kan jiru hurjiin beekumsi sammuusaa amma fajajaa dhufa Fannoosaas kana booda gammachuudhaan baatee hin deemu haa ta'u malee rakkoodhaan kan itti dhufu badhaan dhulfaataa itti ta'a amantiinsaas wal jalaa mammakama kadhachuu dhaan Waaqayyoo wajjin walitti dubbachuurra waan yaadasaaf bitama. Suuta suutaan seexanaaf lappheesaa keessatti mana ijaara micchootasaa warra cubbamoo ta'aniin gammada michootasaa warra jioollee waaqayyoof dhugoota ta'an nan caala jedha. Hallaattiin piikook fkn bareedummaa kan taate koraa deebitee manasheetti galu barbaadachuu jalqabdi namtichi kunis ayyana Waaqayyoo irraanfatee duwwaa ta'ee ni raata'a kanaraan kan ka'e nama mamu ta'a jaalala dhugaa lappheesaatti galu jala dhaabatee diinni hulaasaa rurukkutuu jalqaba Guyyaan oyyannaa tokko guyyaa gammachuuf qophaa'e itti fakkaata. Hiriyootasaa warra biyya lafaa wajjin waan hojjetu hunds waan qaanii ta'ee itti hin mul'atu seexanni gammachuun gaaf tokko haala kanaan darbu waan umuriinsaa itti dabalame fakkeessee mul'isa Fedha foonii kan ta'an akka yaadasaatti ni godha deebisee deddeebisee mana bashannanaa fakkeenyoota babareedoo ilaaluus jalqabeera ta'a. Micchootasaa warra dogoggoraanisimmoo ni gammada gara mana sirbaa dhaquudhaan yeroosaa dabarsa. Seexana hamaarraa qorsa biyya lafaa fudhachuun uumaa namaati baneessaan tokkichuu amanti hin miidhu cubbu miti jedhaan.

Simbroon hamooniifi yaadni hamaan mataa keenyarraa ol yoo oolan hin dandeenyu. Garuu akka mataa keenyattatti qubatan lapphee keenya keessattis godoo isaanii akka ijaarratan akka hojiisaanii nu keessatti facaasan yoo fedha keenya ta'e isaaniif bitamneera jechaa dha. Amajaajirt yoo qabeenya keenua xiqqoo kennine harka keenya hundumaa fudhachuuf kakadha lobbuufi afuura ibidda bara baraa keessatti qafa ija kanaaf Waaqayyoo garanuma nu akeekachiisa cubbuuti garaa kennuufi ittiin taphachuun dargaseessaaf dhowwaadha waanuma fedha haa ta'u karuma feedhellee haa dhufa gargaaraa keefi tikseeke kan ta'e gara Gootaa Yesusitti kaadhu.

Fakkeenya kanarrattin namichi mul'atu lapphee cuupheedhaan waraanaa jira. Kun kan mul'esu warra amantoo tarratti sobaaniifi waan adda addaan lapphee amantootaa madeessani dha lapphee hin jabaanne ni gowwomsu waaqayyoma namoota sodaachuu jalqabu waan mamoonni jedha niifi godhanirraa kan ka'e garba namootaa ua'u waaqayyorraas fagaatu yeroo kana aariifi amola dhabuudhaan mataasaanii rakkinaafi gammachuu dhabuu ararsiisuun jireenya amajajiitti seenu.

Bofichi hamaafi hinaaftichr yerosumaan dhufee iibbaafi ofi tuttuuruaat isaan kakaasa. Gooftaan Yesuus kan nuajaje yoo eegu baanne jaalala qarshiitiin qabamuun suutama jedheeti lohee nu seena Innis akkana jedha gara qorumsaatti akka hin galle jabadhati kadhadhaa. (Mat. 26:41). "Eenyumtuu dhaaba eera kan of seyu akka hin kutne ofi haa eeggatu." (1 Qor. 10:12). Mi'a waraana Waaqayyoo dhuffachuutu nurra jira. Gowwomsa amajaajii/diinaa mormuu akka dandeenyuuf. (Efe. 6:11-18).

FAKKEENYA TORBAFFAA

Fakkeenyi kun kan agarsiisu gootummaan kan duubatti deebi'e argisiisa. Innis yeroo tokko ifa Waaqayyoo keessa kan ture keenaa Waaqayyoo kan fudhate. Kennaa afuura qulqulluus kan hirmaate amantiisaa kan dhiisedha. (Ibr. 6:4). Akkasumattis cubbusaa himatee gara waaqayyootti jireenyasaa nama hin deebisne argisiisa. Yoo wangeela dhaga'u iddoo haaraa biyya lafaatu itti mul'ata. Waaqayyoo yoo itti dubbatu isa hin dhibu. Gara hammeenyaatti guddisee geeddaruufillee humna hin argatu.

Yesuus warra duubatti deebi'anii akkana jedheera "afuurri hamaan tokko yommuunama keessaa bahe lafa gogaarra deemeeti lafa itti boqotu barbaada, yommuu tokkollee dhabummoo akkana ofiin jedha gara manakoottin deebi'a yommuu deebi'ee dhaqus manchi haramee bar edee argata. Achumaanis baheeti afuura torba isa caalaa hamoota kan ta'an fidee dhufa. Hamoonni Lappheessaatti lappheesaa keessa

7

7. LAPPHEE DUUBATTI DEEBI'E YKN KAN
WAAQAYYOO HIN ABDANNE

ta'a." (Luq. 11:24-26). "Sareen hoqqisasaa deebi'ee nyaata. Booyeenis yoo qaamasaa dhiqan deebi'eeti dhoqqee keessa gangalata" kanaaf makmaakii kun isaanirratti dhugaa ta'eera. (2 Phex. 2:22).

Dubb iin Waaqayyoo kun akkaataa lapphee namaa keessa bu'uu barbaada. Fakkeenyi afuura qulqulluu kan taate bullaalaan qalbi qabeettiin jireenyasaa keessaa bahuudhaaf ni dirqamti ni ariifatti cubbuu wajjin jiraachuu waan hin dandeenyeef, yeroo tokko Lappheen namaa mana waaqaa yoo fedhe mana dukkanaa seexanaa gonkumaa ta'uu hin dandau, ergamaan fkn sagalee Waaqayyoo kan ta'e gaddaan bahee Lappheesa keessaa deema Garuu cubbamichi cubbamichi akka gaabbuu abdachuudhaan afirra garalee ilaala. Akka mucaa isa badee "waan nyaatu dhabuudhaan ija baaqelaa nyaata booyeerraa hawwee nama kennyyf dhabee yaadasaatti deebi'ee gabbuudhaan ka'een gara abbaakoo dhaga akkanas jedheen waaqaafi siduratti yakkeera kanaan booddee mucaake ta'uun narra hin jiru." (Luq. 15:16-20). Kanaaf ilmasaa isa gadde yommuu argu cubbuusaa dhiiseef gammachuudhaan ofitti fudhate.

Lappheen fkn kana keessa jiru fkn cubbuutti gaabbu hin agarsiisu. Gara waaqayyootti deebi'uus hin agarsiisu. Dhiifama cubbuu isa mii'ia Goofta Yesuus jala jiru hin hubatu. Sammuunsaas akka nama sibiila diimataan gubaniitti cal jedheera. Gurra qaba garuu Kiristoos isa deebi'ee isa kadhatu sagaleesaa dhaga'uu hin danda'u ija qaba garuu boona qilee si'ool miiisaa jalatti arguu hin danda'u. Cubbuusaatti fufuusaatiin hin qaana'e hamaan akka mootiitti Lapphee saarra taa'ee isa bulchuu jalqabeera. Subbiinsaa yoo ilaalamu nama baayeessa fakkaata. Dhuifina qabeessa ta'uu ni danda'a. Kanaan ofittuuluu ni danda'a. "Bifa amantii qabaachuudhaan akka awwaala nooraadhaan dibamee irrisaa bareedaa ta'ee keessisaa ammoolafeef fafee tortoraa kan ta'e fakkaata." (Mat. 23:27).

Abbaan sobaa bakka afuura qulqulluu fudhateera. Bineensi hundumtuu, cuubbuun hundinuu hamaa wajjin harka walqabatani

hundumtuu, cuubbuun hundinuu hamaa wajjin harka walqabatani afuurri hin taane lappheesaa guutaniiru. Inni birmadummaa ofi baasuu jaallatellee hamoonni Lappheesaa hdhanii qabaniiru. "Eeynumtuu seera Museetiif yoo abboomamuubaate namni lama ykn sadii yoo itti dhugaa bhahe dhiifama malee du'a ilmi Waaqayyoo kan du'etti dhiiga kakuu kan ittiinqulqulla'e sanas akka waan xuraahaatti lakko'e ayyaana afuura sanaas kan tuffate akkamitti adaba caalu waan hin fudhanne isiniitti fakkaata." (Ibr. 10:28,29; 2 Phex. 2:1-14).

Fakkeenya kun Lapphee kee wajjin wal fakkaataa laata? Yaa hiriyaako, yaa obboleessa yaa obboleetti amuma osoo hin turiin gara waaqayyootti dhiyyi. "Karaasaatiin gara waaqayyootti kan dhufan duchumaan fayyisuudhaaf ni danda'a." (Ibr. 7:25). Dhugaadhaan yoo cubbuukeetti gaabbite inni yeroo hundumaa cuubbuu dhiisuu ni danda'a ni fedhas, fedhake yoo ta'e inni se xana dhahuus Lappheeke keessaa ari'uus ni danda'a akka qomaaxichi gara Iyyesus dhufe" yoo jaalatte na qulqulleewwu ni dandeessa "akkuma jedhe sanaatis gara yesusitti koottu. Yesuus gara laafumaadhaan guutamee harkasaa qabatee nan jaaladha qulqullaa'i jedheen." (Mar. 1:40,41). Garuu nama rakkisaa ta'e Ifarra dukkana yoo jaalatte abdiin hin qabdu. Qarqaarsa hin qabdu Maaliif jereenyarra du'a filatteettawoo "Gatiin cubbuu du'a." (Rom. 6:23).

FAKKEENYA SADDEETTAFFAA

Asirratti kan arginu Kiristoosin fudhaa chudhaaf murteeffachuuf kan irraanftee Otoo jiruu duutii kan itti dhufe agarsiisaa Aginsaa dhaaddoochadhaan gutammaa. Lubbonsaas sodaa du'attiin gutammudhaan eekkeraa fakkateefi yeroo inni hin eegatiin itti dhuufara, cubbudhan gammaduun amma jala, okkateera, gaanii namaa gaanessuu gatii cubbuu fudhachuun Osoo hin jalattiin fudhachuun dirgamasaa ta'a duuni si'ool amma fulaasattii itti dhuuffaa. Kadhachuudhaaf yoobarbaadees yeroo bayyeef kan tuqaate dhiisii jalalii Waaqayyoo argachuu akka hin dandeenyee hin galamaaf/galaaf. Michooniisa waajjin dhabbachuudhaaf hin sodaatii jajjabeesuun hiriyyootasaa inni yeroottiin isa gargaaru

8. LAPPHEE CUBBAMUMMATTIN MURTAHEEF

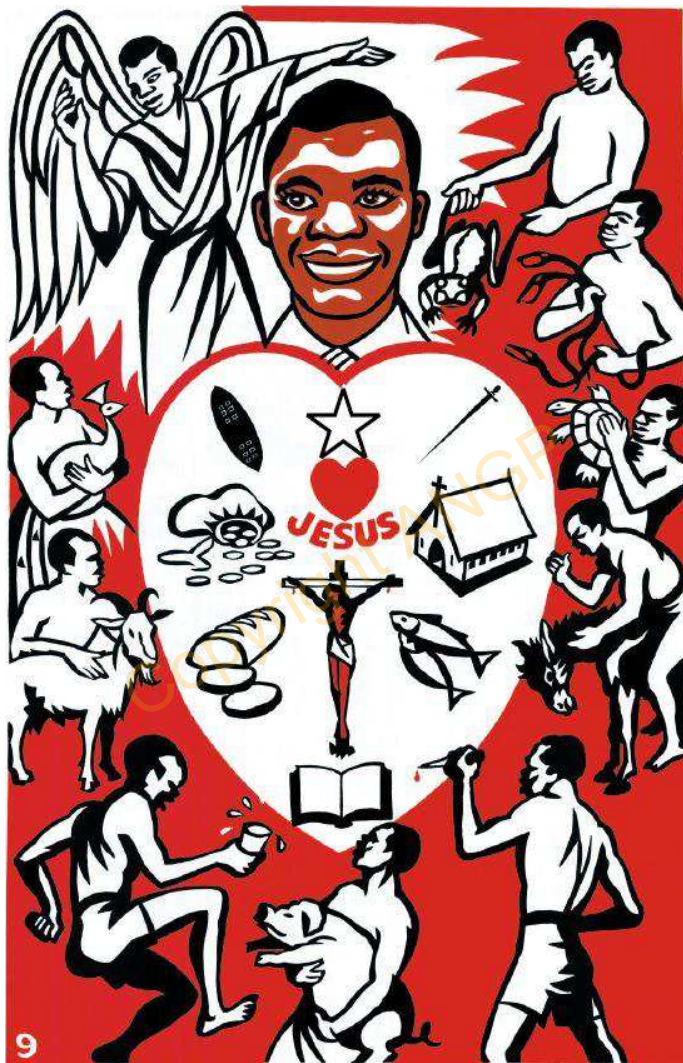
hin danda'u Qabeenyiisa jireenyiisa dheeresuu hin danda'aani.

Qabeenyii sa jireenyiisa dheeresuu hin danda'aani, yoknismoo lubbuu isaani faayyisuu hin danda'aani Ammaa yeroo kana Lappheesa/yaadasaa Waaqayyoo duraattii keewwachuu hin danda'u maaliif yoo jennee seexaani yeroo hin keennuuf. Yeroo kokkoo kan isaan jaalateef jireenyaasaas kan kenneef hundumtuu har'a haan itti qoosaa turraan itti fakkaata. Eenyuumtuu hojjetaan Waaqayyoo yokn bulchaan waldaaisaa gargaaru hin danda'aan Jaalallaa Waaqayyoo waan moormeef seeraa gadduuttii ta'eera "Jiraataa harka Waaqayyoo jalaattii kuffuun kan namaa soodachiisuu ta'uusa hubachuu jalqaba." (Ibr. 10:31). Kan abdiid goodhatee inna isaaf ta'e jireenyaasaa Waaqayyoo keenataa yookinmoo dunisaa ennaa itti dhiyaate cubbusati qabuu ture.

FAKKEENYA SALGAFFAA

Fakkeenya kun kan mul'iisu ciimee kan dhabbate, mo'uumsaan kan dhabbate qoorannaa hamaa seexannoota. Mo'aatedha karumaa hundumaa reroo qooramuu ciimee dhabbate. Kan amaane inni amma dhumaattii jabbeessee qabateera. Yesusiin mo'aateera wal-moorkii amentoota giduu hin seenee. Haata'u malee murtee menteesattiini dhabbate kachaa dandiisaa Itti fuffaa. "Mataa amantii keenyaaf dhumaas kan ta'e Yesuus ilaaludhaan keenasa Jabeessaa." (Ibr. 12:1,2).

Xeexanii ergamootasaa fanaa Lapphee amaantoota hin marsaa. Dandii dogongo ora si'oofudhaaf feedha. Haata'u malee hin danda'u offi tulaa. Jalalaa qarshii kanis wabee ta'aaniru cubbuun yeroo hundumaa fulaasa geedareeti dhuffaa, mataas dhokisachuu yokan fulaa biraattiin yokn magaa biraattiin hin dhuffaa. Haata'u malee amaanaan qalbeefatii fulaa amantatinlee yoo dhuffe yokn eetgamaa efaalee fakkaate yoo dhuffe cubbuu eenyummaasa waajjin ni beeka. Maliif sagaleen Waaqayyoo fi afuur Waaqayyoo garaa dhugaatin isa gageessaa. Harkasaa tokkoon dhugattii daadhii qabatee waa'ee gammachuu saba biyyaa lafa kana jiruuf kan amaantoota marsee Sirbuu Jira. Taa'ulee

9. LAPPHEE MO'ATEE

amaana gedarame rattii homaa gesissuu hin danda'aani Amaa cubbuudhaafi jiratemoo kiristoosiif du'eerawoo fakkeenya kana keessattii kan jiru namichii Lamaaffaan amaana yomuu cubbuudhan hin mil'aata, kunis arrabsoon. Hamachuu goowwomsu k.k.f. Lappheen wara amantoota dhugaa waranamaa jirats. "Anaaf jedhanii namoonni yommuu isin arrabsan, yommuu isin ari'atan, sobaan waan hundumaa yommuu isin irratti dudubbatanis gammadaa, Isin raajota warra isin kuraa akkasuma ari'achaa turan, egaa yeroo hundumaa gammadaa ililchaa waaga irratti gatiin keessan guddaa hin ta'a." (Mat. 5:11-12).

Cubbammaan foonkeenyaafi seexani amaantoota jaalala waaqayyoorra addaan basuudhaaf yaalii gudda in godhu, haata'u malee gammachuu amaanteedhaan, dhugaadhaan akkas jechuu hin danda'u. Eenyutu jaalala Kristosittii gargar nu baasa? Gidiraan yookiis muddammi ari'atamuun, beelli yookiis qullaa ta'uun, sodaachifamuun yookiis billaan/haduu gargarnu baasuu danda'aa ree? (Rom. 8:35). "Waan nu irra ga'e hundumaatti garuu, ka raa isa nu jaallatee mo'icha guddaa arganna." (Rom. 8:37). Haxxummaa seexanaatiin mormuu akka dandeessanitti mi'a lolaa isa kan Waaqayyoo guutummaatti hibadhaa. Fayyina akka gonfoo sibiilaatti, sagalee Waaqayyoo akka billatti, hafuura qulqulluu biraa fudhadhaa. Gaafa angafni liksootaa sun mul'aatutti, isinis immoo gonfoo ulfinaa isa gad deebi'aa hin adeemne un argattu. (Efe. 6:10-18; 1 Phex. 5:4).

Urjii fakkeenya yaada fi qalbeessaa kan ta'e sirriitti qulqullaa'e ifa lappheen sa amaantichaan kan gutammedha, afuura qulqulluudhan kan gutammee sogalee Waaqayyoo kan ta'e eergammaan amma/hanga dhumattii warraa fayyaan kan qabu sooramaa ebaa hin yaadachiisa. "Kanaafimmoo jannata Waaqayyoo keessa kan jiru ture muka jireenyaa ija isa akka nyaa tuuf nan kennaafi." Diinaa kan mo'ataan du'a lammattarratti hin hubamani "Namnii gurra qabu isa hafuurii qulqulluun waldoota kiristyaanaatiin jedhu haa dhaga'u. Isa mo'uuf maannaa dhokataa sana keessaa nankennaaf dhagaa calaqqisaa maqaan haaraan irratti caafame/barreeffame/tokkos nan kennaaf

maqichas isa fudhtu sana irraa kan hafe namni tokko illee hin beeku.” (Mulyo. 2:7,11,17,26). “Ani ofiikootii mo’ee abbaa koo waajjin teessoo isaa irra akkuman taa’e, ninni mo’u anaa wajjin reessoo koo irra akka taa’uuf aboo nan kennaaf.” (Mulyo. 3:5,12,21).

Korrojoo sagamaa qarishii, kun kan mul’isuu lappheesaa duwaa osoo hin ta’iin qabeenyasaas Waaqayyoo kan kenname ta’uusatti Qabeenya isaatiin manaa hiyyeesaa ittin gargaala. Qabeenya isa keessaa harka kurnaaffaa arsaa yookiin waan qabu hundasaa ulfina Waaqayyoottiif kenna. Qurxummiin jireenya qulqulluu akka jiraatuuf akka mataaisa eeguudhaan akka ofi bulchu mul’isa “Ani saba kanaaf akkakeenyan sibiila boorrajii irra hojjetmee akka taatu sin godha, isaan si irratti ka’anii yoo si lalan iyyuu, si oolchuudhaafis si waajjin waanan jiruufsi, mo’uu hin danda’an.” (Erm. 15:20). Qabeenyasaas hin balleessu, foonsaa hin xurreessuu. Garuu nyaacha gaariif kan qulqulla’e nyaata. Lappheen isa manaa kadhannaa ta’eera. Hojii mana waldaa Waaqayyoo sirriittii ulfinaan hirmaata jechisaa rakkoodhuma fedhe keessatti hin geeddaramu waldaa amanmatumasaatiinuu kadhaa Waaqayyoo ni jaalata. Maaliif amantaa ni Waaqayyoo wajjiniin walitti dhufeenya yoo gabachuu baate akka guddachuu hin dandeenyee ni beeka.

Macaafa/kitaabaa/qulqulluu banamee, maccafni qulqulluuni isaaf kan baname ta’usaa agarsiisa yeroo hundaa ni dubbifata ni qoorata, ogummaafi jabeenya ittin argata, jireenyaafi ifa soorumaa lakkofsa hin qabne ittin argata lfa isaa gaggessuuf haaduu ittin guyyaadhaafsi nyaacha lubbuutti amma dhumaatti bishaan ittin dheebuu bahudha. Han ittiin offii gulleessu dhiigasaa kan ittin ofi ilaalu dawwitiidhas.

Fannoo isaas bachuu hin jaalata fannoo isaas malee jireenyisa akka gatti hin qabne ni beeka. Lappheen isaas waan waaga irra jiruuf ni yaada. Yaadasaas achiiratti cimseera. Waanta biyya lafa irra jiraniiratti miiti. (Qol. 3:1-2). Waaqayyoon simachuudhaaf kan qoopha’edha. Muka bishan qarqara dhabbate marge fakkaata, yeroo nudumaa ija kenna. (Far. 1:3). Muka wayinii

dhugaa fakkaata, ija baayyees ni buusa. Jaalala dhugaa Waaqayyoo afuura qulqulluu isa fudhateen lappheesaa guteera.

FAKKEENYA KURNAFFAA

Yesuus garuu “Du’aa ka’uun, jireenyis ana, namni anatti amanu yoo du’e iyyuu ni jiraata. Utuu jiruu kan anatti amanu hundinuu immoo bara baraan hin du’u kana amantaa ree?” jedheen. (Yoh. 11:25-26). “Dhuguma dhuguman isiniitti hima, dubbii koo dhaga’ee isa ana ergetti kan amanu jireenya bara baraa qaba, inni du’a keessaa qara jireenyaatti darbemalee, gara gara murt ii/firdii/hin dhagu.” (Joh. 5:24). Wanti hin dadne iddoo wanta baduu kanaa yommuu bu’u inni “Duuni baddu ba’ee mo’ichi argameera. Ammas immoo mo’ichi kee meerree, uaa du’aa? Arfiin keesmeerree yaa du’aa? Arfiin du’atti nama Oofu cubbuudha, cubbuun kan numna godhachiisuu seera Waaqayyoo isa karaa Goofta keenya Yesuus Kiristoos mo’icha muuf kennuuf immoo galanni haata’uuf.” (1 Qor. 15:54-57).

“Yaadni koo waan lama irratti wal-rukuta, ani biyyaa lafaa kana dhiisee adeemuu, isttoos bira jiraachuus nan hawwa, kunis anaaf hundumaa irra caalaa inni waya ture.” (Filp. 1:23).

“Garaan keessan hin raafamin, waaqayyotti amanaa, anattis amanaa! Mana abbaa koo keessa iddoo jireenyaa baay’eeetu jira. Otuu inni hin jiru ta’e, isiniitti nan himan ture, iddoo jiru sana isiniif qopheessuudhaaf nan adeema. Yommuun dhaqee iddoo sana isiniif qopheessus, iddoodhuma ani jiru isinis akka jiraattaniif, deebi’ee dhuqee tan gara ofii kootiitti isin fudhadha. Lafa ani dhaqu, karicha achi geessus ni beektu” jedhe. (Yoh. 14:1-4). “Caaffata qulqullaa’oo keessatti waan Waaqayyoo warra isa jaallataniif qopheesse, iji namaa hin argine, gurri namaa hin dhageenye, yaadni namaas bira hin geenye” ni jedha. (1 Qor. 2:9).

Bakka du’atti dhuma fakkenya kana irratti ergama waaqayyootu mul’ata. Afuurii gaarii sunis garaa waaqayyotti fudhachuudhaaf hin eegata. Lubbuu fi afuurii foonii du’aarra birmaddummaa

10. MANA WAAQAYYON GAGGEEFTAMTEE DEEMTE

kan isaaf du'eefi kan isa jaalate isadhawoo. Iddoo Waaqayyoo jirutti simannaa gammachuutu godhameera. Gooftanis hin galateeffamma. Sagalee galatiins "Gooftaan isaa immoo bayeessa goote, hojjetaa gaarii fi amanamaa nana, ati waan xinnoo irratti amanamte, ani immoo waan goddaa irra sin dhaaba, gammachuu goottaan kee itti jiraatutti gali" jedheen. (Mat. 25:21). Kanaan bodetti seexani asigubbaatti taayitaa homaayyu hin qabu. "Gaaf tokkoo namichi deegaan sun du'ee, argamoota waaqayyootiin gara bukkee Abrahaamitti geeffame, sooressichis immoo du'ee awwaalames." (Luq. 16:22). "Ani amma immoo sagalee waagaa keessaa. Warri gooftaatti qabamanii utuu jiranii du'an, ammaa jalqabni warra gammadanii dha, kana barressi! Naan jedhu nan dhaga'e. Hafuurri qulqulluunis," Eyyee, dadhabbii isaaniitii aara haa galfatan, iji hojii isaanii immoo isaan duukaa ni bu'a nan jedha." (Mulyo. 14:13).

AKEEKKACHIISA DHUMAA

Yaa jaalata moota dubbiftoota kitaba (macaafa) kanaa Waaqayyoo akka lappheeke isatti kennituu si haagargaaru. Akkas sin jedhawoo, "Lapphee dhugaadhaan garaa kootti deebii." (Ser.ke.de. 30:2). "Yaadni hamaan hundinuu keessa yaada garaa namootaattii ni ba'a, isaan immoo, halalummaa, hanna, nama ajjeechaa." (Mark. 7:21). Cubbuuke dhisii gaarreesaa duukaa bu'i "Beenyaan nama cubbuu hojjetuu du'a, kennaan Waaqayyoo inni Kiristoos Yesuus Goofta keenyaa wajjin tola kennamu garuu jereenya bara baraati." (Rom. 6:23).

Dubbii sirrii isa ana irra dhageesse sana gaggeessaa godhadhuu duukkaa bu'i! Amantiifi jaalala karaa Kiristoos Yesuus argamutti qabamii gaggeeffami. Wanta gaarii hadaraa sitti kenname sana hafuura qulqulluu isa nu keessa jiraatuun eegi. (2 Xim. 1:13). Kanaafan amma itti dhiphachaa jira, ani garuu eenyutti akkan amane waanan beekuuf hin yeella'u, akkasumas inni wanta adaraa (amaanaa) anatti kenname kana hamma guyyaa sanaatti eeguu akkaan danda'u nan amanadha. (2 Xim. 1:12). "Waaqayyoo irratti amanti qabduun ofi ijaari.

(2 Xim. 1:12). “Waaqayyoo irratti amantii qabduun ofi ijaari. Humna hafuura qulqulluutiins kadhadhu. Jaalala waaqayyootin mataake eegii, ijaakesi Yesuus irra hin kaasiin karichi, dhugaanis jireenyis isa’awoo Gooftaan keenya ijoolleesaa fudhachuuf dafee ni dhufa mootiin Moototaa Gooftaan gooftotaa.” (1 Xim. 6:15).

“Ato hin qufatiin akka isin eegu ulfinasaa durattis gammachuudhaan Xurii kan hin qabne taasisee akka isin dhaabu kan danda’u qofaasaa waaqa kan ta’e qoricha keenyaafi bara hundumaatiin dura jalqabee amma bara baraattis karaa gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiin ulfinni, guddinni, aangoon, gooftummaan haa ta’u. Ameen.” (Yihudaa 24,25).

Copyright ANGP

A SPECIAL WORD FROM ANGP
UN MONDE SPÉCIAL DE L'ANGP
UMA PALAVRA ESPECIAL DA ANGP

This booklet "The Heart of Man" is available in over 538 languages and dialects spoken throughout the world (Africa, Asia, The Far East, South America, Europe, etc.) Our Heart Book is now also available on cell phones, tablets, etc from www.angp-hb.co.za or as an APP "Heart of Man" on Android phones.

Le livre du "Coeur de l'homme" peut être obtenu en plus de 538 langues et dialectes parlés dans le monde entier, à savoir: Afrique, Amérique, Asie, Extrême Orient, Europe. Notre Livre du Coeur est maintenant aussi disponible sur votre Téléphone cellulaire, plaques, etc. de www.angp-hb.co.za ou comme une Application "Heart of Man" sur téléphones Android.

Este livro "O Coracao do Homem" é obtido em mais de 538 linguas e dialectos falados em todo o mundo, a saber: (Africa, Asia, America do Sul, Extremo Oriente, Europa, etc). O nosso Livro O Coração do Homem também está agora disponível em telefone celular, tablets, etc. de www.angp-hb.co.za ou como um aplicativo "Heart of Man" nos telefones celulares Android.

The 10 heart pictures contained in this booklet are also available in the form of large coloured picture charts (86 x 61cm) bound together in a set of 10 pictures. These "Heart Charts" can be obtained with European or African features and are particularly suitable to be used in conjunction with the Heart Book for class-teaching, open air evangelization etc. Kindly contact us to ascertain the latest subsidized price of this chart.

Les 10 images du coeur qui figurent dans ce livre peuvent être obtenues en tableaux de couleur, format 86 x 61 cm, avec des physionomies européennes ou africaines. Ils peuvent être utilisés en même temps que le livre du coeur pour des classes bibliques, a

l'ecole du dimanche ou lors de reunions de plein air. Soyez aimable de nous contacter pour assurer les derniers prix en cours du tableau.

As 10 imagens do coracao, contidas neste livro podem ser obtidas num conjunto de 10 imagens em colorido no tamanho de (86 x 61 cm). Estes "Cartazes do Coracao podem ser obtidos com caracterfsticas Europeias e Africanas e podem ser usados em conjuncao com o mesmo livro em classes de ensino biblico, evangelizacao ou ao ar livre. Agradecemos que nos contacta- se para confirmacao do ultimo preco dos cartazes.

Kindly write to us if you are able to assist us with further translations of our free Gospel literature, informing us of the language into which you could translate this Gospel literature. Your assistance would be appreciated.

If you have found salvation in Christ, or have been otherwise blessed through our Gospel literature, please let us know. We would like to thank God with you, and remember you further in our prayers.

Nous vous invitons a nous contacter pour faire des arrangements concernant de nouvelles traductions de notre litterature, nous informant de la langue dans laquelle vous pouvez traduire cette litterature evangelique. Votre aide sera beaucoup appreciee.

Si vous avez trouve le salut en Christ ou si vous avez ete beni par notre litterature, nous vous prions de nous le faire savoir. Nous aimerions remercier Dieu avec vous et prier pour vous.

Nos vos convidamos a nos contactar, afim de fazer qualquer arranjo concernente a novas traducoes de nossa literatura em outras lnguas. Vossa assistencia sera muito apreciavel.

Se tem encontrado a salvacao em Cristo, ou se tem sido abençoado por intermedio da nossa literatura evangelica, faca o favor de nos

informar. Pois nos gostaríamos de agradecer a Deus juntamente convosco, e lembra-lo sempre em nossas oracoes.

For free Gospel literature, books and tracts in over 538 languages, write to:

Pour obtenir gratuitement de la litterature evangelique, des livres et des traites en plus de 538 langues, ecrivez a:

Para obter gratufamente a literatura evangelica, livros e folhetos em mais de 538 lnguas diferentes escreva para:

E-MAIL: info@angp-hb.co.za
info@angp.co.za

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

P.O. Box 2191

PRETORIA

0001

R.S.A.

A Gospel Literature Mission financed by donations
Une Mission de litterature evangelique financee de dons
Missao de literatura Evangelica financiada por donativos

(Reg. No. 1961/001798/08)